

**SYLABUS**  
**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030**

Rok akademicki 2028/2029

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

|                                                       |                                           |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                      | <b>Psychologia sądowa</b>                 |
| Kod przedmiotu*                                       |                                           |
| Nazwa jednostki prowadzącej kierunek                  | Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii      |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot                | Katedra Psychologii                       |
| Kierunek studiów                                      | Psychologia                               |
| Poziom studiów                                        | jednolite magisterskie                    |
| Profil                                                | praktyczny                                |
| Forma studiów                                         | stacjonarna                               |
| Rok i semestr/y studiów                               | rok IV, semestr 8                         |
| Rodzaj przedmiotu                                     | kształcenia specjalnościowego (do wyboru) |
| Język wykładowy                                       | polski                                    |
| Koordynator                                           | dr Barbara Czuba                          |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | dr Barbara Czuba                          |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne (jakie?) | Liczba pkt. ECTS |
|--------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|---------------|------------------|
| 8            |       | 15  |       |      |      |    |        |               | 2                |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

X zajęcia w formie tradycyjnej

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

|                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zaliczenie zajęć (wykładów oraz ćwiczeń) z: psychologii rozwojowej dziecka oraz dorosłego oraz psychologii klinicznej. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**

### 3.1 Cele przedmiotu

|    |                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Rozwijanie umiejętności praktycznego stosowania wiedzy psychologicznej w kontekście prawnym – w szczególności w zakresie analizy przypadków, oceny wiarygodności uczestników postępowania oraz formułowania opinii psychologicznej dla sądu. |
| C2 | Kształtowanie kompetencji etycznych i profesjonalnych psychologa sądowego – obejmujących odpowiedzialność za opiniowanie, zachowanie tajemnicy zawodowej, obiektywizm oraz współpracę z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości.           |

### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu<br>Student:                                                                                                                                                                                                                                         | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| EK_01                  | Zna i rozumie specyfikę języka psychologii sądowej oraz terminologię stosowaną w opiniowaniu sądowo-psychologicznym, a także potrafi wskazać miejsce i znaczenie psychologii sądowej w systemie nauk psychologicznych i prawnych.                                                                          | K_Wo1                               |
| EK_02                  | Posiada pogłębioną wiedzę na temat psychologicznych mechanizmów zachowań przestępczych, konfliktów, sytuacji kryzysowych oraz komunikacji w kontekście postępowania sądowego; rozumie ich znaczenie dla diagnozy i opiniowania                                                                             | K_Wo8                               |
| EK_03                  | Zna w pogłębionym stopniu zasady, metody i etyczne standardy diagnozy oraz pomocy psychologicznej stosowane w praktyce sądowej, w tym w pracy biegłego psychologa, z uwzględnieniem aspektów psychoprofilaktyki i ochrony uczestników postępowania                                                         | K_W19                               |
| EK_04                  | Wykorzystać poszerzoną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii i nauk pokrewnych do analizy oraz interpretacji złożonych sytuacji prawnopsychologicznych, w tym komunikacji między uczestnikami postępowania sądowego i etycznych aspektów opiniowania.                                                   | K_Uo2                               |
| EK_05                  | Samodzielnie opracować rozwiązania złożonych problemów psychospołecznych pojawiających się w kontekście konfliktów rodzinnych, przestępczości czy krzywdzenia, a także przewidywać skutki podejmowanych działań psychologicznych w środowisku sądowym                                                      | K_Uo4                               |
| EK_06                  | Dokonywać wstępnej diagnozy psychologicznej osób uczestniczących w postępowaniu sądowym (sprawców, ofiar, świadków, rodzin), identyfikować możliwe zaburzenia psychiczne oraz odnosić je do obowiązujących systemów klasyfikacyjnych, uwzględniając ich znaczenie dla opiniowania sądowo-psychologicznego. | K_U10                               |
| EK_07                  | Krytycznie ocenia poziom swojej wiedzy i umiejętności w obszarze psychologii sądowej, dostrzega potrzebę                                                                                                                                                                                                   | K_Ko1<br>K_10                       |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | ciągłego samokształcenia i rozwoju etycznego, a także jest gotów do podejmowania działań indywidualnych i instytucjonalnych na rzecz osób doznających krzywdy i cierpienia, kierując się zasadami etyki zawodowej i odpowiedzialnością psychologa wobec uczestników postępowania sądowego. |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### 3.3 Treści programowe

#### A. Problematyka ćwiczeń

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Treści merytoryczne:                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Psychologia świadka i ofiary przestępstwa - Mechanizmy pamięci zeznań, wpływ emocji i stresu na percepcję zdarzeń. Czynniki wpływające na wiarygodność zeznań, zjawisko sugestii i konfabulacji. Analiza przypadków błędnych zeznań.                                                                                     |
| Psychologia sprawcy przemocy i zachowań przestępczych - Uwarunkowania osobowościowe i sytuacyjne zachowań agresywnych. Rola środowiska, cech temperamentu i zaburzeń osobowości w etiologii przestępczości. Profilowanie sprawców i interpretacja zachowań w kontekście odpowiedzialności karnej.                        |
| Psychologia konfliktów rodzinnych w postępowaniu sądowym - Diagnoza relacji rodzinnych i więzi emocjonalnych w sprawach opiekuńczych. Kryteria oceny kompetencji wychowawczych. Zasady sporządzania opinii psychologicznej w sprawach rodzinnych.                                                                        |
| Psychologia nieletnich w konflikcie z prawem - Mechanizmy niedostosowania społecznego i demoralizacji. Czynniki ryzyka i ochronne w rozwoju nieletnich sprawców czynów karalnych. Zadania psychologa w postępowaniu przed sądem rodzinnym i w procesie resocjalizacji.                                                   |
| Opiniowanie psychologiczne i etyka zawodowa w praktyce sądowej - Struktura opinii psychologicznej, zasady gromadzenia danych i formułowania wniosków. Kryteria rzetelności opinii. Odpowiedzialność etyczna, bezstronność i ochrona danych w pracy biegłego psychologa.                                                  |
| Rola psychologa w systemie wymiaru sprawiedliwości i współpraca interdyscyplinarna Zakres kompetencji psychologa sądowego w postępowaniach karnych, rodzinnych i cywilnych. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości i instytucjami pomocowymi. Społeczna i zawodowa odpowiedzialność psychologa sądowego. |

### 3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: praca projektowa w grupach, prezentacje

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów kształcenia<br>( np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)                                                        | Forma zajęć dydaktycznych ( w, ćw, ...) |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| EK_01- EK_03  | kolokwium pisemne                                                                                                                                                                               | ćw                                      |
| EK_04- EK_06  | kolokwium pisemne,<br>projekt grupowy - samodzielne opracowanie i przedstawienie na zajęciach: a) Analiza wiarygodności zeznań świadka w kontekście emocji i stresu – studium przypadku sądowo- | ćw                                      |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|       | psychologicznego. Projekt obejmuje opracowanie analizy przypadku (fikcyjnego) dotyczącego świadka zdarzenia przestępczego; b) Psychologiczna diagnoza konfliktu rodzinnego w kontekście opiniowania sądowego – model pracy biegłego psychologa. Projekt zakłada opracowanie koncepcji opinii psychologicznej w fikcyjnej sprawie rodzinnej (np. spór o opiekę nad dzieckiem) |    |
| EK_07 | obserwacja w trakcie zajęć, projekt grupowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ćw |

#### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Warunki zaliczenia ćwiczeń</p> <p>1. pozytywna ocena z kolokwium pisemnego:</p> <p>ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza);</p> <p>ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami);</p> <p>ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami);</p> <p>ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów);</p> <p>ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami);</p> <p>ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).</p> <p>2. Realizacja projektu grupowego- zasady oceniania projektu:</p> <p>Ocena 5.0 (93–100%) – projekt kompletny, merytorycznie bezbłędny, z logiczną strukturą, trafną analizą psychologiczną i odniesieniem do aktualnej literatury; wysoki poziom samodzielności i współpracy zespołu.</p> <p>Ocena 4.5 (85–92%) – bardzo dobry projekt z drobnymi uchybieniami formalnymi lub nieistotnymi błędami merytorycznymi; poprawna analiza przypadku i właściwe zastosowanie wiedzy teoretycznej.</p> <p>Ocena 4.0 (77–84%) – projekt dobry, zawierający poprawne treści, lecz z pewnymi brakami w argumentacji lub ograniczonym wykorzystaniem literatury; częściowo niespójna struktura lub analiza.</p> <p>Ocena 3.5 (69–76%) – projekt zadowalający, obejmujący podstawowe elementy zadania, ale z wyraźnymi uproszczeniami lub błędami interpretacyjnymi; umiarkowane zaangażowanie grupy.</p> <p>Ocena 3.0 (60–68%) – projekt zaliczony minimalnie; fragmentaryczna analiza, liczne błędy merytoryczne, brak pogłębienia teoretycznego lub ograniczona współpraca w grupie.</p> <p>Ocena 2.0 (poniżej 60%) – projekt niezaliczony; treść niezgodna z tematem, liczne błędy, brak analizy psychologicznej lub brak udziału części członków zespołu.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności                           | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Godziny z harmonogramu studiów             | 15                                                |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: |                                                   |

|                                                              |          |
|--------------------------------------------------------------|----------|
| - udział w kolokwium                                         | 2        |
| - udział w konsultacjach                                     | 3        |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:               |          |
| - przygotowanie do kolokwium                                 | 10       |
| - studiowanie literatury (przeczytanie obowiązkowych lektur) | 10       |
| - praca projektowa                                           | 10       |
| SUMA GODZIN                                                  | 50       |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>                        | <b>2</b> |

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

|                                  |             |
|----------------------------------|-------------|
| wymiar godzinowy                 | nie dotyczy |
| zasady i formy odbywania praktyk | nie dotyczy |

## 7. LITERATURA

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Literatura podstawowa:</p> <p>Rode, D. (Red.). (2020). <i>Kliniczna psychologia sądowa</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Rode, D. (Red.). (2018). <i>Modele psychologicznego opiniodawstwa w sprawach karnych</i>. Wydawnictwo Instytutu Ekspertyz Sądowych.</p> <p>Kasperek, K., &amp; Szpitalak, M. (Red.). (2022). <i>Psychologia sądowa. Wybrane zagadnienia</i>. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>European Association of Psychology and Law. (2024). <i>White paper on forensic child interviewing: Research-based recommendations</i>. <i>Frontiers in Psychology</i>, 15, 1–23.</p> <p>Smeekes, M., &amp; Linden, M. van der. (2024). <i>New insights on expert opinion about eyewitness memory</i>. <i>Applied Cognitive Psychology</i>, 38(2), 145–162.</p> <p>Whittington, R., &amp; Logan, C. (2025). <i>Violence risk assessment tools used in forensic and correctional settings: A review</i>. <i>Frontiers in Psychiatry</i>, 16, 1–15.</p> <p>Pescosolido, B. A., &amp; Link, B. G. (2024). <i>The effects of acute stress on eyewitness memory: An integrative review</i>. <i>Memory</i>, 32(4), 501–517.</p> <p><i>Problems of Forensic Sciences / Z Zagadnień Nauk Sądowych</i>. (czasopismo naukowe, Instytut Ekspertyz Sądowych, Kraków) — wybrane artykuły z lat 2023–2025.</p> |

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej